

De elektronische (r)evolutie in het beroep

Roger Lassaux
Belastingconsulent
Directieadviseur IAB

Elk hedendaags accountants- en belastingconsultancykantoor doet steeds meer een beroep op informaticatoepassingen. Het is interessant om op te merken dat de technologie die ter beschikking staat van de accountant en de belastingconsulent elk jaar krachtiger en goedkoper wordt. Deze tekst beoogt niet alleen een inventaris op te maken, maar minstens enige intellectuele nieuwsgierigheid op te wekken voor het potentieel van de ICT in het kader van een slagvaardige technologische strategie. Daarbij geldt ongetwijfeld het principe dat de praktische dimensie – eerst de behoeften definiëren en zich organiseren en vervolgens, op basis van haalbaarheidsstudies, kostprijs en opleiding, zijn technologie kiezen – het essentiële raderwerk blijft van het succes van een dergelijk project. Elk kantoor is immers anders wat betreft geschiedenis, type cliënteel, interne informaticacompetenties, toekomststrategie en competentiesector. Afgezien van het productieapparaat, moeten we er ons vandaag van bewust zijn dat de organisatie van het kantoor en het beheer van de relaties met de cliënten een nieuwe dimensie kunnen aannemen, met alle mogelijke positieve gevolgen voor het verdiepen en het dynamisch maken van de verleende dienst. Communicatie, informatieverwerking en organisatiemethode zijn de drie pijlers van deze uiteenzetting om de voordelen, maar ook de nieuwe vereisten te illustreren.

- Eerst de communicatie. Vandaag wordt meer en met meer gemak gecommuniceerd, dat is duidelijk. En het ziet er niet naar uit dat dit gaat veranderen. Verre van! De reden? U kiest in alle veiligheid en in een coherent, juridisch kader voor elektronische communicatie. Wanneer de door de wet voorziene voorschriften in acht worden genomen, kunnen professionele documenten met de elektronische

handtekening worden gedematerialiseerd en krijgen ze dezelfde juridische waarde als een papieren origineel. Neem, bijvoorbeeld, de aangiften. Ondersteund door een daadkrachtige strategie van de FOD Financiën en een welbegrepen overleg in het kader van het protocol-Jamar, combineren ze gebruiksvriendelijkheid (verlengde termijn, ontvangstmelding, ...) met veiligheid, dankzij het certificaat van klasse 3. Ook al krijgt deze realisatie de meeste media-aandacht, toch is ze slechts een onderdeel van het project van de elektronische relaties met de overheid. Nieuwe formulieren (die beter leesbaar zijn en na elektronische ondertekening online kunnen worden verzonden), gegevensinzameling (Kruispuntbank van de Ondernemingen), vertrouwensprincipe, toegang tot de gegevens van de administratie (bijvoorbeeld het kadaster) en, waarschijnlijk zeer binnenkort, onlineopvolging van het dossier. Onder de auspiciën van de e-diensten en het antikafka-beleid van de regering op het gebied van de administratieve vereenvoudiging zal de dematerialisatie van de gegevensuitwisseling bovendien weldra nog tal van andere toepassingen krijgen (onder meer m.b.t. ontwikkelingen elektronische identiteitskaart). Toch hebben de snellere en krachtigere overdracht van gegevens en de integratie van een hoger aantal formaten niet als enig doel de overheid te informeren of van de overheid steeds meer geïndividualiseerde diensten te bekomen. Ze staan ook voor substantiële besparingen in de ondernemingen. Denk aan de elektronische facturering en de automatische verwerking van facturen met invoering in het ERP-pakket en aan interne telefonie (Voice over Internet Protocol) of videoconferenties. Ze bieden ook kansen voor nieuwe prestaties, zowel in verband met nieuwe wettelijke, fiscale of boekhoudkundige kwesties als met onlinehandelsactiviteiten.

- Vervolgens de informatie. U kunt er niet naast kijken! Wat onze cliënten verwachten is meer dan ooit de juiste informatie op het juiste moment. In een professionele wereld in volle evolutie zien we meer dan ooit in hoezeer de documentatie steeds een netelig probleem is geweest, want om relevant te zijn moet ze tegemoetkomen aan de huidige bekommernissen en vooruitlopen op de toekomstige behoeften. De laatste vijf jaar hebben we een opmerkelijke vooruitgang geboekt. Via breedbandinternetverbindingen over een web dat steeds meer collaboratief, relationeel en communicatief wordt, komen nieuwe, steeds meer gebruiksvriendelijke en krachtigere informatiekkanalen tegemoet aan deze dubbele vereiste. Opkomst van ergonomische portalen en themaportalen, met rechtstreekse en onrechtstreekse toegang tot alle beschikbare diensten en informatie, RSS-aggregators (Really Simple Syndication) waarmee de gebruiker in zijn internetnieuwsprogramma rechtstreeks een informatiestroom krijgt en zich niet meer de moeite moet getroosten om die op verschillende websites te gaan opzoeken, podcasttechnologie waarmee gegevens op een draagbare houder kunnen worden geplaatst en afgelezen, zijn een paar nieuwe technieken waarmee tegenwoordig op gebruiksvriendelijke en performante wijze nuttige gegevens kunnen worden ingezameld. Maar het belangrijkste zijn uiteraard de organisatie, de doorstroming, de verwerking en de opslag van de informatie. De inrichting van een elektronische bibliotheek met elektronisch documentenbeheer zal in hoge mate bijdragen tot de verwezenlijking van dit doel. Tegen betaalbare prijzen over documentaire, gestructureerde, betrouwbare en gedeelde gegevens beschikken binnen het kantoor is een essentieel onderdeel van het advies dat vandaag steeds sneller en adequater moet zijn. O.w.v. het toenemende risico waaraan de integriteit van de gegevens onderhevig is, bieden de servers een optimale beveiliging aan en kunnen firewalls, viruskillers en andere beveiligingssoftware worden geïnstalleerd die een ideale bescherming vormen van deze efficiënte datasolutions.
- Ten slotte de werkwijze. Modelleren, normaliseren en rationaliseren zijn de modewerkwoorden van de ICT-sector. De organisatorische effecten van het installeren van software voor geïntegreerd beheer en/of performante netwerken zijn talrijk en gevarieerd: delen van bestanden en printers, gedecentraliseerde organisatie (professioneel beheer van briefwisseling, consulteren en delen van agenda's, enz.), collaboratief werk (beheer van de digitale

rechten van een document, uitwisseling van documenten met opvolging van de opeenvolgende wijzigingen), onlineopslag, werk-op-afstand via beveiligde technische oplossingen voor toegang op afstand tot gegevens van het kantoor (pocket-pc, draagbare computer, usb-sleutel, WIFI, Wimax, enz.) en het verticaal en transversaal delen van informatie.

Afgezien van al deze mogelijkheden, moeten we goed voor ogen houden dat bij deze geleidelijke overgang naar dematerialisatie, die ongetwijfeld uitzicht geeft op reële kortetermijnkansen, behalve met algemene beveiligingvereisten (piraterij, spam, virussen en andere Trojan Horses), rekening moet worden gehouden met de specifieke eisen van de economische beroepen. De elektronische verwerking en opslag van de gegevens moet dezelfde waarborgen van betrouwbaarheid, duurzaamheid en identificatie bieden als de papieren verwerking en opslag.

Om u bij deze technologische evolutie te begeleiden, heeft het IAB niet op middelen beknibbeld en haar actieplan rond drie pijlers opgebouwd. Vooreerst is er een informatieve pijler, zoals blijkt uit de talrijke informatiepunten en de onthullende themadossiers die we geregeld aan deze kwestie wijden. Daarnaast is er een praktische pijler: de terbeschikkingstelling van professionele, gekwalificeerde certificaten in het kader van de "Trustee Community" die we met Certipost hebben gesloten. Onder deze praktische pijler ressorteren ook onze deelname aan de werkzaamheden van de vzw "XBRL België", de toepassing voor de onlineraadpleging van jaarrekeningen, die een enorm praktisch potentieel inhoudt, en uiteraard ook... IAB-info en het elektronische stagedagboek. Ten slotte is er de toekomstgerichte pijler, i.e. de denkoefeningen die we, zowel in de werkgroep "elektronische aangiften", opgericht in het kader van het protocol-Jamar, als binnen het Instituut, in de commissie van belastingconsulenten, aan de problematiek van de onafhankelijkheid wijden. Wat natuurlijk zeker niet uit het oog mag worden verloren zijn de twee dossiers die momenteel worden behandeld door onze informaticacommissie die een in hoofdzaak praktische opdracht heeft: behoorlijke praktijken op het gebied van de beveiliging en de volledige herschikking van de pagina "links" van onze website.

De informaticacommissie, onder leiding van ondervoorzitter Erwin Vercammen, zal er alles aan doen om dit belangrijk dossier in verband met de technologische veranderingen in de accountants- en belastingconsultancykantoren, die momenteel sterk verwickeld zijn in de digitale revolutie, tot een goed einde te brengen. ●